

Rapportage Derde Kwartaal 2018

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Leerlingenaantallen	4
Ziekteverzuim.....	7
3. Financiën	8
Exploitatie tot en met september 2018	8
Prognose 2018.....	10
Rijksbijdragen	11
Overige overheidsbijdragen	11
Overige baten	11
Personele lasten	11
Afschrijvingen.....	12
Huisvestingslasten.....	12
Overige instellingslasten	12
Investerings	13
Liquiditeit	13
Risicoparagraaf.....	14

1. Inleiding

Hierbij treft u de derde kwartaalrapportage van 2018 aan van de Stichting Samen tussen Amstel en IJ (STAIJ). Doel van deze rapportage is de Raad van Toezicht te informeren over de realisatie van de begroting zoals deze in december 2017 is vastgesteld.

Omdat deze rapportage qua tijdsbestek erg dicht op de presentatie van de tweede rapportage volgt en er inhoudelijk geen urgente nieuwe ontwikkelingen zijn bespreken we in deze rapportage uitsluitend de financiën, leerlingaantallen en het ziekteverzuim.

In deze kwartaalrapportage wordt een prognose afgegeven voor het resultaat over geheel 2018. Op grond van de meest recente cijfers is de prognose € -895.000. Dit is ruim € 616.000 hoger dan het exploitatieresultaat uit de begroting (€ -279.000) en in lijn met de tweede kwartaalrapportage.

Om te monitoren hoe onze belangrijkste inkomstenbron, het aantal leerlingen, zich dit jaar ontwikkelt, is in deze rapportage opnieuw een analyse gemaakt van de leerlingenaantallen. Hierbij wordt het leerlingenaantal van 1 oktober 2017 vergeleken met de prognoses uit de meerjarenbegroting 2018-2021, vastgesteld in december 2017, en met de meest actuele cijfers van 1 juli 2018. Hierdoor ontstaat er een duidelijk beeld van de ontwikkeling van het leerlingenaantal en daarmee van de inkomsten van de stichting. Met de analyse van het leerlingenaantal openen wij deze kwartaalrapportage.

2. Leerlingenaantallen

De belangrijkste inkomstenbron van een schoolbestuur wordt gevormd door het aantal leerlingen. In deze kwartaalrapportage presenteren wij de meest actuele cijfers. In onderstaande tabel staan per school achtereenvolgens het leerlingenaantal per 1 oktober 2017 (bepalend voor de inkomsten in het schooljaar 2018-2019), de prognose voor 1 oktober 2018 uit de meerjarenbegroting 2018-2021, de prognose uit het eerste kwartaal (Q1) en tot slot de werkelijke leerlingaantallen op 1 oktober 2018.

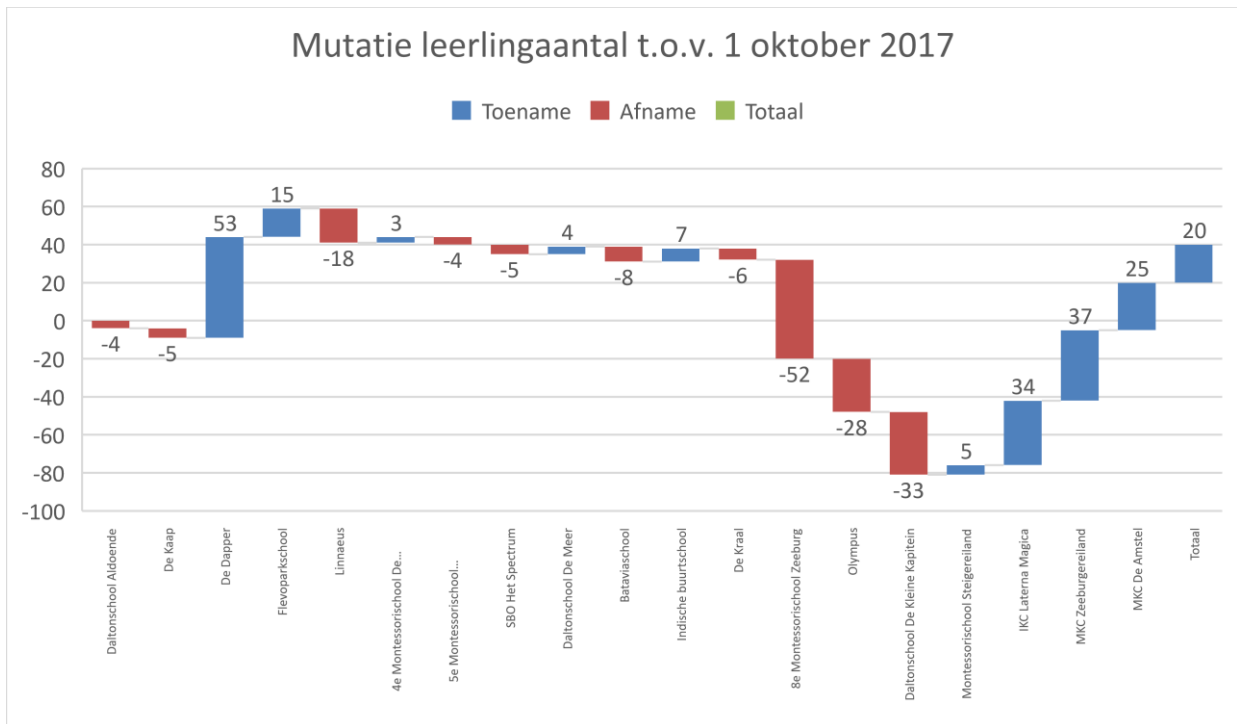
School	01-10-2017	Prognose MJB 1-10-2018	Prognose Q1	Werkelijk 01-10- 2018
Daltonschool Aldoende	407	410	412	403
De Kaap	144	140	138	139
De Dapper	156	140	196*	209**
Flevoparkschool	266	245	275	281
Linnaeus	141	124	129	123
4 ^e Montessorischool De Pinksterbloem	384	400	400	387
5 ^e Montessorischool Watergraafsmeer	602	617	617	598
SBO Het Spectrum	124	130	120	119
Daltonschool De Meer	481	488	482	485
Bataviaschool	125	100	100	117
Indische buurtschool	240	230	245	247
De Kraal	417	410	424	411
8 ^e Montessorischool Zeeburg	368	347	336	316
Olympus	166	136	138	138
Daltonschool De Kleine Kapitein	245	235	210	212
Montessorischool Steigereiland	604	595	601	609
IKC Laterna Magica	692	715	733	726
MKC Zeeburgereiland	172	200	210	209
MKC De Amstel	203	260	238	228
Totaal	5.937	5.922	6.004	5.957

*Inclusief zeven leerlingen van de vrije school stroom

** Inclusief 53 leerlingen van de vrije school stroom

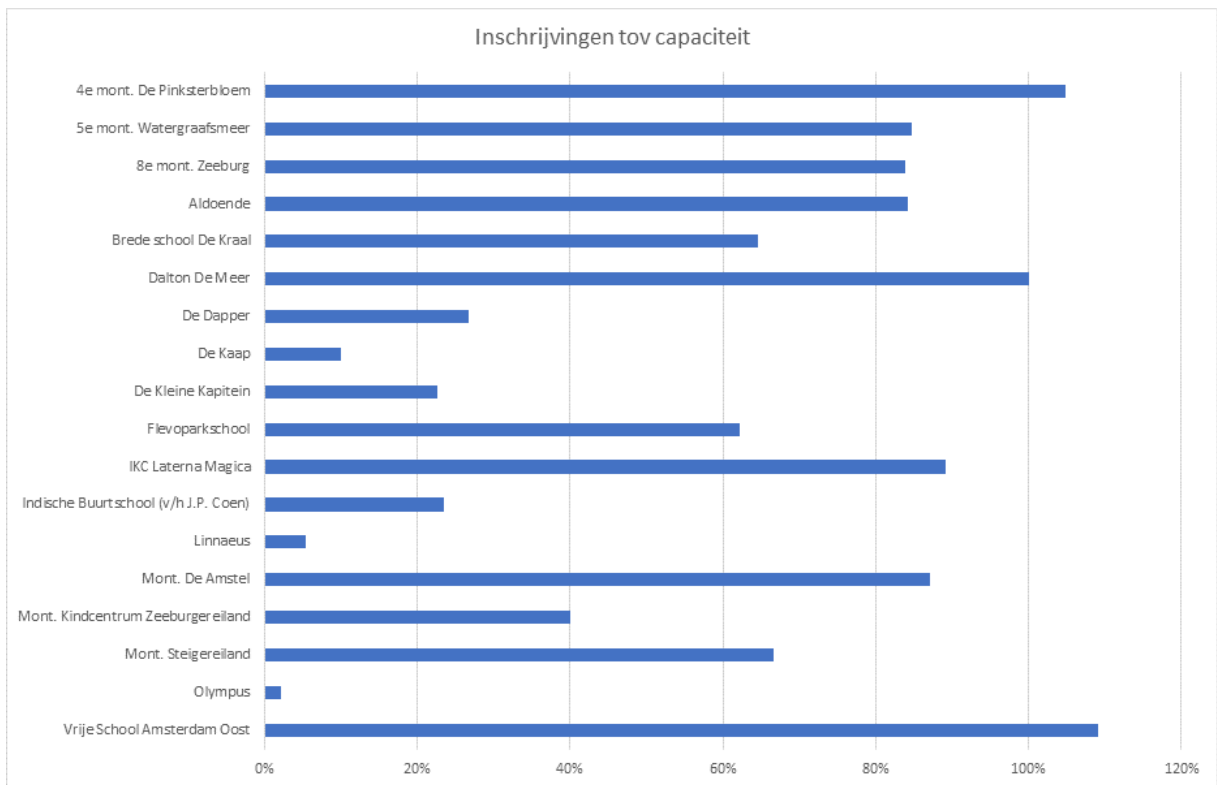
In de meerjarenbegroting 2018-2021 werd een lichte daling (-14) van het aantal leerlingen geprognosticeerd per 1 oktober 2018. Op grond van de 1 oktobertelling nieuwe kleuters, was de verwachting dat het aantal leerlingen per 1 oktober 2018 met 68 zou stijgen tot 6.004.

De definitieve 1 oktobertelling geeft aan dat er een lichte stijging heeft plaatsgevonden van 10 leerlingen. De voornaamste stijging (56 leerlingen) is veroorzaakt door de instroom van leerlingen in de vrije school. Zonder deze stijging had er een krimp plaatsgevonden van 36 leerlingen. Onderstaande grafiek maakt zichtbaar bij welke scholen zich de grootste mutaties hebben voorgedaan.

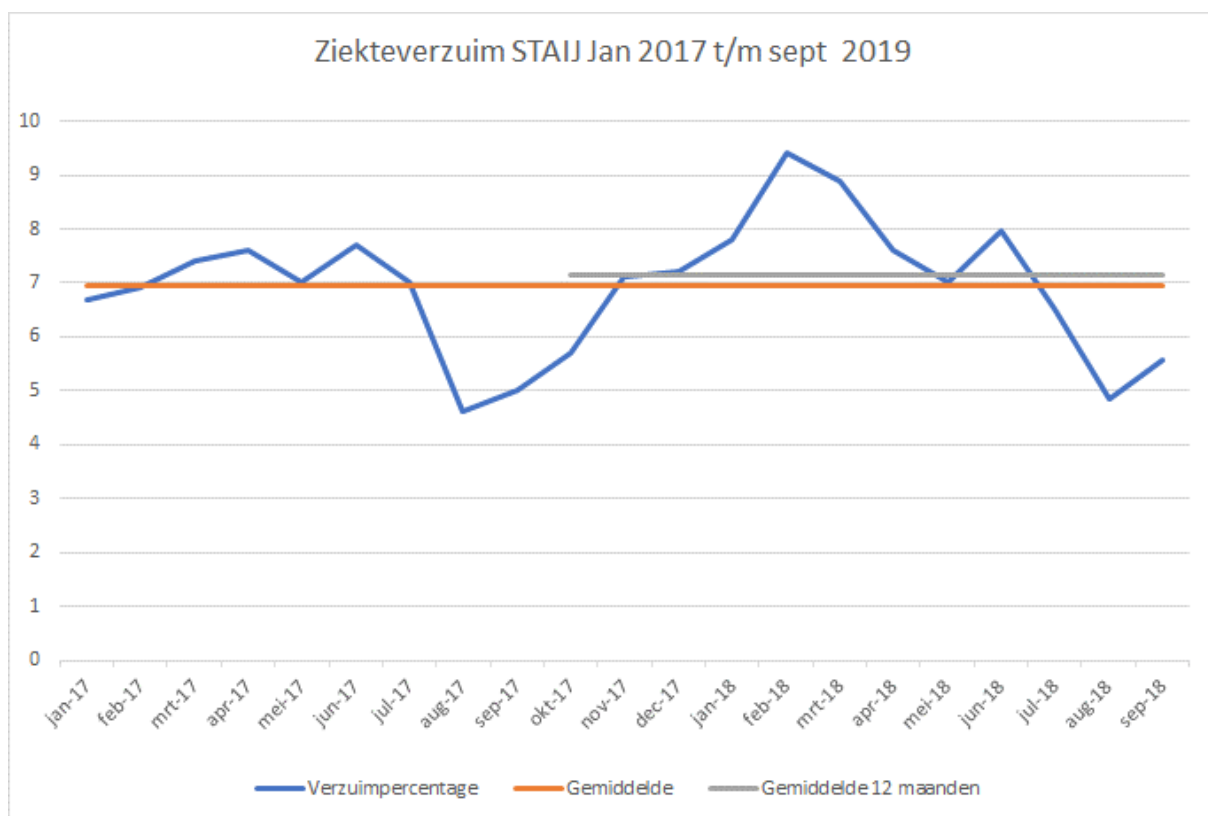

Tot slot van deze paragraaf is opgenomen een grafiek die de beschikbare capaciteit aangeeft van de STAIJ scholen:

Zichtbaar is dat de 4^e montessorischool en Dalton de Meer vrijwel aan het maximum van hun capaciteit zitten. Op alle andere scholen is nog volop capaciteit beschikbaar.

Ziekteverzuim

De vorige verslagperiode liet een verhoogd verzuim zien; het verzuimpercentage was 8,9 en de meldingsfrequentie 1,7. Daarmee leek een eind te komen aan de scherpe daling van het verzuim sinds 2014. Met sluiting van deze verslagperiode kan geconstateerd worden dat de aanvankelijke stijging in het verzuim licht omgebogen is in een dalende lijn: het verzuim aan het eind van deze verslagperiode bedroeg 8,18 en de meldingsfrequentie was 1,44. Deze cijfers zijn wel hoger dan aan het eind van deze periode in 2017.

De zomervakantie vindt plaats in het 3e kwartaal. Voor de zomervakantie zijn langdurige individuele verzuimdossiers in het periodiek overleg tussen beleidsmedewerker P&O, bedrijfsarts en werkvermogenspecialist besproken. Met de accountmanager van de arbodienst Arbobutler zijn voorbereidingen getroffen om een drietal sessies in te plannen van september tot en met november met de projectgroep duurzame inzetbaarheid. De projectgroep bestaat uit specialisten van de arbodienst, per verzuimkwadrant een directeur, twee leden van de GMR en de beleidsmedewerker P&O. Het doel is om vanuit de bekende theorie over verzuim, de visie ten aanzien van huis van werkvermogen, te inventariseren welke factoren een rol spelen in verzuim en mogelijk een rol spelen in preventie of verkorting van de verzuimduur. Het streven is om tot een blauwdruk te komen aan de hand waarvan de verschillende schoolteams een eigen plan van aanpak kunnen opstellen ten aanzien van verzuim(preventie) en in dialoog

met elkaar tot maatregelen/voorstellen komen om duurzame inzetbaarheid van medewerkers te vergroten.

De verhoging van het verzuim in 2018 wordt vooral veroorzaakt door het verzuim in het eerste kwartaal van 2018. Een aanwijsbare factor is de griepgolf die dit jaar langer aanhield dan voorheen. Nawerking van de hoge uitval is dat de werkdruk bij collega's die zich niet eerder hadden ziekgemeld, zo hoog opliep dat er alsnog sprake was van uitval. Anticiperend hierop biedt STAIJ aan zijn werknemers aan om de griep prik te halen via de huisarts. De eventuele kosten kunnen gedeclareerd worden.

3. Financiën

In het vervolg van de kwartaalrapportage passeren de belangrijkste financiële ontwikkelingen de revue. Daarbij wordt ook de risicoparagraaf uit de (meerjaren)begroting 2018-2021 gemonitord. Allereerst staan de cijfers t/m het 3^e kwartaal centraal.

Exploitatie tot en met september 2018

	Jaar- begroting	Periode- begroting	Realisatie	Realisatie- begroting
Baten				
(31) Rijksbijdragen	34.626.522	25.969.892	25.768.245	-201.646
(32) Overige overheidsbijdragen	2.970.044	2.227.533	1.644.261	-583.272
(35) Overige baten	1.166.670	875.003	494.322	-380.680
Totaal Baten	38.763.236	29.072.427	27.906.829	-1.165.598
Lasten				
(41) Personeelslasten	32.213.664	24.160.248	24.964.417	-804.169
(42) Afschrijvingen	861.484	646.113	661.327	-15.214
(43) Huisvestingslasten	3.060.468	2.295.351	1.831.828	463.523
(44) Overige instellingslasten	2.921.867	2.191.400	2.243.961	-52.560
Totaal Lasten	39.057.483	29.293.112	29.701.533	-408.421
Saldo Baten en Lasten	-294.247	-220.685	-1.794.704	-1.574.019
Financiële baten en lasten				
(51) Rentebaten	15.000	11.250		0
(54) Rentelasten	0	0	-3.717	0
Totaal Financiële baten en lasten	15.000	11.250	-3.717	0
Saldo Overigen	15.000	11.250	-3.717	0
Saldo Exploitatie	-279.247	-209.435	-1.798.421	-1.574.019

Bovenstaand overzicht geeft aan dat STAIJ tot en met het tweede kwartaal een negatief resultaat heeft geboekt van ruim € 1.798.000. Ten opzichte van de begroting over het eerste half jaar is dit een verschil van ruim € 1.574.000. De voornaamste oorzaak van deze

overschrijding zit in de personele lasten. Zo zijn in het eerste half jaar de salarislasten evenredig hoger doordat de financiële gevolgen van de leerlingdaling pas effect hebben vanaf augustus. Verder heeft STAIJ vanwege de krapte op de arbeidsmarkt meer geld uitgegeven aan uitzendbureaus dan begroot. Een groot deel van deze kosten zijn niet declarabel bij het Vervangingsfonds omdat dit fonds alleen normbedragen vergoed en geen commerciële tarieven. Verder zijn niet alle ontvangsten binnengekomen. Zo worden de detacheringen en de vergoedingen verhuur en medegebruik pas in de tweede helft van het kalenderjaar gedeclareerd en zijn nog niet alle Rijksmiddelen ontvangen. Bovenstaande geeft dan ook een zeer vertekend beeld van de hoogte waarnaar het negatieve resultaat van 2018 zich zal ontwikkelen.

Om een realistischer beeld te genereren, hebben wij een prognose opgesteld waarin de verwachte afwijkingen ten opzichte van de begroting worden weergegeven. Deze prognose is hieronder weergegeven en verder geanalyseerd. In onderstaande prognose zijn de laatste beschikkingen opgenomen van het ministerie van OCW, alsmede de wijzigingen die ontstaan zijn vanuit het bestuursformatieplan en de aanpassingen in de salarissen naar aanleiding van het afgesloten CAO-akkoord.

Wanneer deze wijzigingen zijn verdisconteerd, is het verwachte exploitatieresultaat bijna € 900.000 negatief. In vergelijking met de begroting is dit een negatief verschil van ruim € 617.000.

Prognose 2018

	Jaar- begroting	Prognose	Jaarbegroting - Prognose
Baten			
(31) Rijksbijdragen	34.626.522	36.659.071	2.032.549
(32) Overige overheidsbijdragen	2.970.044	3.086.015	115.971
(35) Overige baten	1.166.670	1.166.670	0
Totaal Baten	38.763.236	40.911.756	2.148.520
Lasten			
(41) Personeelslasten	32.213.664	35.109.252	-2.895.588
(42) Afschrijvingen	861.484	880.400	-18.916
(43) Huisvestingslasten	3.060.468	3.040.368	20.100
(44) Overige instellingslasten	2.921.867	2.785.226	136.641
Totaal Lasten	39.057.483	41.815.246	-2.757.763
Saldo Baten en Lasten	-294.247	-903.490	-609.243
Financiële baten en lasten			
(51) Rentebaten	15.000	7.500	-7.500
(54) Rentelasten	0	0	0
Totaal Financiële baten en lasten	15.000	7.500	-7.500
Saldo Overigen	15.000	7.500	-7.500
Saldo Exploitatie	-279.247	-895.990	-616.743

Ten opzichte van de begroting verwachten we op dit moment een negatief exploitatieresultaat te boeken dat ruim € 616.000 hoger is dan begroot. Dit is nog steeds in lijn met de prognose van het tweede kwartaal. De oorzaken hiervan lichten wij hieronder toe.

Rijksbijdragen

Bij de Rijksbijdragen hebben wij in de begroting een indexering toegepast van 2% op de personele bekostiging. Dit hebben we gedaan als anticipatie op de door het ministerie gehanteerde referentiesystematiek. Deze referentiesystematiek werd in 2017 nog toegevoegd aan de begroting. Echter bij de CAO-onderhandelingen, die voor de zomervakantie zijn afgerond, is er afgesproken om deze middelen in te zetten voor de loondekking. Als gevolg hiervan loopt STAIJ zonder maatregelen tegen een structureel tekort aan van ca. € 400.000.

De verwachte stijging van de Rijksmiddelen ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Bedrag Oorzaak
Personele bekostiging	€ 1.053.077 Ophoging i.v.m. nieuwe CAO
Personeel en Arbeidsmarkt beleid	€ 597.328 Ophoging i.v.m. nieuwe CAO en middelen verlaging werkdruk
Groeibekostiging	€ 60.000 Grotere groei dan begroot
Materiële instandhouding	€ 34.052 Jaarlijkse indexering materiële opbrengsten was niet begroot
Prestatiebox	€ 77.244 Kasritme verschil jaarovergang
Bekostiging impulsgebieden	€ 71.122 Ophoging i.v.m. nieuwe CAO
Overige	€ 139.726 Vrijval
Totaal	€ 2.032.549

Overige overheidsbijdragen

De verwachte stijging van de overige overheidsbijdragen ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Bedrag Oorzaak
Vergoeding gemeente	-€ 50.000 Veroorzaakt door VLOA beschikking 2018/2019 per saldo
Subsidie tijdelijk regeling reiskosten gemeente	-€ 65.971 Bijdrage was niet begroot
Totaal	-€ 115.971

Overige baten

Er is op dit moment geen aanleiding de prognose aan te passen.

Personele lasten

De personele lasten vormen de grootste uitgaven binnen STAIJ. Ten opzichte van de begroting prognosticeren wij een groot verschil ten opzichte van de begroting. Dit wordt voor het grootste deel veroorzaakt door de nieuwe CAO die per 1 september 2018 in werking is getreden. Als gevolg van deze CAO krijgt iedere medewerker in oktober een éénmalige uitkering van € 750,-, is er een salarisverhoging doorgevoerd van 2,5% , krijgen de leerkrachten een hogere salarisschaal en een eenmalige uitkering van 42% van hun nieuwe maandsalaris. Verder hebben de besturen van de federatie openbaar onderwijs met elkaar afgesproken dat tot uiterlijk 1 februari 2019 de adjunct-directeuren een extra toelage krijgen. Het betreft hier een weeffout in de CAO die als gevolg heeft dat een adjunct-directeur minder betaald zou krijgen dan een groot aantal leerkrachten in de hoogste schaal. De Raad van Toezicht heeft in juli toegestemd met deze reparatie.

De CAO stijging wordt grotendeels gecompenseerd door de extra inkomsten van het Rijk. Echter STAIJ heeft bij het opstellen van de begroting 2018 besloten om een indexering van 2% toe te passen op de personele inkomsten en hier ook uitgaven tegenover te stellen. Als gevolg hiervan loopt STAIJ een structurele dekking mis van circa € 400.000. Bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2019 en verder zullen we hier verder op anticiperen.

De afwijking van totaal € 2.895.500 is ten opzichte van het 2^e kwartaal ruim € 200.000 hoger omdat het door het lerarentekort noodzakelijk was om bij de start van het schooljaar op een aantal scholen in zee te gaan met commerciële-onderwijsbureau's. De kosten hiervan liggen vele malen hoger dan de kosten van regulier personeel. De verdere onderbouwing is als volgt:

Omschrijving	Bedrag	Oorzaak
Salaris kosten:		
CAO verhoging	€ 1.678.100	Voor circa € 1.300.000 gedekt door inkomsten.
Inzet werkdruk verlagende middelen	€ 365.000	Gedekt door extra inkomsten werkdrukverlagende middelen.
Bestuursformatieplan	€ 158.000	Toegestane overschrijdingen bestuursformatieplan deels veroorzaakt op scholen deels i.v.m. aannname ZIJ-instromers
Regeling tijdelijke reiskosten gemeente Amsterdam	€ 50.000	Hogere bijdrage dan begroot
Totaal Salariskosten	€ 2.251.100	
Overige personeelskosten:		
Loonkosten uitzendbureau's en Brede selectie	€ 492.500	Extra kosten door lerarentekort.
Externe inhuur	€ 100.000	Kosten interimdirecteuren,
Nascholing en cursussen	-€ 38.500	Teruggebracht naar niveau uitgaven 2017
Werving personeel	€ 72.800	Lerarentekort en werving nieuwe bestuurder
Overige personele kosten	€ 17.600	
Totaal overige personeelskosten	€ 644.400	
Totaal personeelslasten	€ 2.895.500	

Afschrijvingen

De verwachte afschrijvingskosten zijn € 18.000 hoger dan begroot, doordat de verwachting is dat er meer geïnvesteerd zal worden in meubilair en ICT. De oorzaak hiervan staat toegelicht bij de investeringen.

Huisvestingslasten

De prognose huisvestingslasten is met € 20.000 naar boven bijgesteld. Het betreft hier voornamelijk hogere kosten dan begroot voor afvalverwerking.

Overige instellingslasten

Op basis van de huidige uitgaven is de prognose van de uitgaven overige instellingslasten met € 52.500 naar beneden bijgesteld.

Investerings

Investerings 2018						
	Inventaris en apparatuur	Meubilair	ICT	Leermiddelen	Overige	Totaal
Investeringsruimte begroting 2018	27.000	311.500	393.500	503.500	8.000	1.243.500
Investeringsruimte t/m 3e kwartaal 2018 (incl niet begroot)	34.496	407.042	316.569	117.450	24.157	899.713
Verwachte investering			120.000	120.000		
'Investeringsruimte'	-7.496	-95.542	-43.069	266.050	-16.157	343.787
Prognose	27.000	471.500	436.569	237.450	8.000	1.180.518

We verwachten hogere investeringen dan begroot bij meubilair en ICT. Oorzaak hiervan is dat de afrekening van de aanschaf van het meubilair op de 8^e Montessorischool Zeeburg in 2018 heeft plaatsgevonden, dit terwijl het meubilair eind 2017 is geleverd. Bij ICT verwachten we dat er meer geïnvesteerd wordt. De leermiddelen zullen achter blijven lopen omdat een aantal scholen heeft besloten om dit door te schuiven naar 2019.

Liquiditeit

Op 30 september beschikte STAIJ over ruim € 7 miljoen aan liquide middelen. Hiervan stond € 2,26 miljoen conform het treasury-statuut op de lopende rekening. Het restant staat op de doelspaarrekening bij de Rabobank.

Risicoparagraaf

In de begroting 2018 en de meerjarenbegroting 2019-2021 hebben wij de tegenvallers zoveel mogelijk in kaart gebracht. Zo is rekening gehouden met een daling van het leerlingengewicht van 10% per jaar. Desalniettemin nemen wij een risicoparagraaf op van onderwerpen die nog onvoldoende aan bod zijn gekomen. In de kwartaalrapportages monitoren wij de genoemde risico's. Op dit moment zien wij aanleiding om twee risico's (11 en 12) toe te voegen. Daarnaast hebben wij enkele risico-inschattingen verlaagd (deze onderdelen zijn **vet** gedrukt).

Risico omschrijving	Consequentie van het optreden van het risico	Inschatting bedrag	Risico begroting	Mitigerende maatregel
1. Leerlingenaantallen wijken af van begroting.	Gevolg is dat de baten lager zullen uitvallen.	Baten per leerling uit de rijksbekostiging zijn gemiddeld € 6.250,=.	Hoog	Nauwkeurig monitoren van instroom en uitstroom (inclusief zij-instroom en zij-uitstroom) en desgewenst ingrijpen in de exploitatie.
2. Harmonisatie afspraken rond onderwijshuisvesting.	Gevolg is dat er financiële onzekerheden zijn ten aanzien van de kosten van huisvesting voor vier gebouwen.	Maximaal € 50.000 per jaar.	Middel	Uitzoeken en in samenspraak met de afdeling Onderwijshuisvesting van de gemeente Amsterdam heldere afspraken maken omtrent huisvesting.
3. Mogelijke overstap naar invoering eigen risicodragerschap.	In 2018 besluiten wij wellicht om ons lidmaatschap bij het Vervangingsfonds op te zeggen. Het eigen risicodragerschap is alleen lonend bij een verzuim onder de 5 à 6%.	Maximaal € 600.000 per jaar.	Middel	Uitvoering geven aan het plan van aanpak ter verlaging van het ziekteverzuim.
4. Negatieve beoordeling instroomtoetsen door het Participatiefonds.	Door een achterstand bij het Participatiefonds krijgt STAIJ nog te maken met de beoordeling van instroomtoetsen vanaf 2012. Bij een negatieve beoordeling is de werkgever verantwoordelijk voor de betaling van de uitkeringskosten van de werknemer.	Voorziening getroffen en dotatie van € 50.000 in de jaren 2018 t/m 2021 opgenomen. Externe expertise is ingezet om risico's te beheersen.	Laag	Het opnemen van een personele voorziening voor het maximale bedrag aan kosten.

5. Aanpassing regeling toeslag impulsgebieden.	De impulsgebiedenregeling is verlengd tot 1 augustus 2021. Het is echter mogelijk dat deze regeling eerder komt te vervallen.	Maximaal € 1.000.000 per jaar indien de regeling geheel wegvalt.	Middel	Monitoren en indien nodig ingrijpen in de exploitatie.
6. Referentiemodel.	In de begroting is rekening gehouden met een verhoging van de bekostiging van 2% conform het referentiemodel. Vorig jaar was dit 2,26%. Deze verhoging kan lager uitvallen.	Maximaal € 500.000 per jaar bij 0% compensatie.	Hoog	Monitoren van het referentiemodel en eventueel ingrijpen in de exploitatie.
7. Insourcing.	De personele administratie hebben wij in eigen beheer genomen per 1 januari 2017. De salarisadministratie blijven wij vooralsnog extern inhuren.	Maximaal € 50.000 per jaar. Kwetsbaarheid van krappe personele bezetting stafbureau.	Middel	Samenwerken met AWBR en inhuur externe expertise.
8. Oprichting Laterna Magica 0-18 jaar.	Oprichting van een nieuwe school vereist voorfinanciering.	Maximaal € 1.000.000 (eenmalig).	Laag	Benutten van geldstromen ministerie OCW en gemeente Amsterdam.
9. Kinderopvang in eigen beheer.	Per 1 februari 2019 overgaan tot kinderopvang in eigen beheer bij Laterna Magica.	Maximaal € 100.000 (eenmalig). Er dienen systemen ingericht te worden om uitvoering te kunnen geven aan deze beleidsmaatregel.	Middel	Onder leiding van extern projectleider in kaart brengen welke voorzieningen er op het stafbureau ingericht moeten worden en tegen welke kosten.
10. Vrije School.	De mogelijke oprichting van de Vrije School Stroom in obs De Dapper vereist voorfinanciering die in de begroting is opgenomen. Groei of daling van het aantal verwachte leerlingen kan zowel een positief als negatief effect hebben op de prognoses.	Minimaal - € 100.000 tot maximaal + € 300.000 per jaar.	Middel	Strak monitoren van de belangstelling voor dit type onderwijs in Amsterdam Oost.

11 Lerarentekort.	De kwaliteit van het onderwijs komt door het lerarentekort steeds verder onder druk. Daarnaast worden er extra kosten gemaakt door de inhuur van personeelsleden via uitzendbureaus.	€ 500.000 extra aan personeelslasten.	Hoog	Tijdig anticiperen op het lerarentekort door het vroegtijdig werven van nieuwe personeelsleden. Aanvullende maatregelen nemen om een aantrekkelijke en onderscheidende werkgever te blijven.
-------------------	--	---------------------------------------	------	--

